

Nieuwsbrief 19-4-2022

Beste ouders/verzorgers,

Het was vorige week groot nieuws. Binnen 2 jaar moet, volgens de inspectie, de terugloop van resultaten in taal en rekenen zijn gestopt in het onderwijs.

De eenzijdige aandacht voor lezen, rekenen en burgerschap lijkt op het eerste gezicht niet zo vreemd. De resultaten lopen immers terug en iedereen wil toch dat zijn kind goed leert rekenen en lezen? En iedereen wil toch dat zijn kind begrijpt hoe een democratie werkt en hoe je met anderen omgaat?

Toch is de opdracht die het onderwijs lijkt te gaan krijgen (gooi alle 'overbodige ballast' weg en concentreer je op rekenen, lezen en burgerschap) onwenselijk. Het is een ontkenning van de *brede opdracht* die het onderwijs heeft.

School is een 'oefenplaats voor het leven'. Op school leer je wie je bent, waar je talenten liggen en waar je te leren hebt. Dat is een jarenlange ontdekkingstocht. Een route die voor elk individu anders verloopt en waar je misschien wel een leven lang voor nodig hebt.

De overheid wil dat de opdracht van het onderwijs 'duidelijk en overzichtelijk' wordt. Diezelfde overheid die nu eenzijdig wil inzetten op lezen en rekenen bestookt mij overigens wekelijks met allerlei projecten. Wat doen wij op De Bonte Mol tegen obesitas, hoe zorgen wij ervoor dat kinderen elkaar niet pesten, hoe wijzen wij de kinderen op de gevolgen van allerlei verslavingen, hoe zorgen we ervoor dat de kinderen zich bewust zijn van internetverslaving, hoe leren kinderen 'fake news' herkennen, welke aandacht hebben we voor allerlei heftige ziektes die in de omgeving van kinderen voorkomen, hoe zorgen we ervoor dat kinderen zorgvuldig met het milieu omgaan en hoe vangen we de kinderen op die te maken hebben met ouders die scheiden?

Ik zou deze hele bladzijde verder vol kunnen schrijven met nog veel meer opdrachten.....

Even voor alle duidelijkheid. Op De Bonte Mol willen wij dat elk kind zo goed mogelijk leert lezen en rekenen. Maar dat is geen doel op zich. Het gaat er niet om kinderen met alleen goede lees- en rekenvaardigheid af te leveren richting het voortgezet onderwijs. Onze opdracht gaat véél verder. Naast het leren van deze basisvaardigheden gaat het er vooral om dat kinderen deze vaardigheden gebruiken om de wereld verder te ontdekken. Er is een hoger doel; de basisvaardigheden gebruiken om complexe situaties te kunnen overzien.

We willen namelijk dat kinderen creatief kunnen handelen en creatief kunnen denken. We willen dat kinderen flexibel zijn en sociaal bekwaam. En dat het ene kind zijn talenten meer praktisch en het andere kind meer theoretisch inzet, is een erkenning van de verschillen tussen mensen.

Ik ben een voetballiefhebber. Als ik als trainer de voetballers perfect leer trappen, een bal leer controleren en goed leer koppen, dan zijn dat belangrijke basisvaardigheden. Als het echter bij deze individuele vaardigheden blijft, zal het team niet ver komen. Pas als deze vaardigheden gebruikt gaan worden in een complexe situatie zoals het spelen van een voetbalwedstrijd én alle individuen van het team slagen erin om optimaal samen te werken én er wordt gebruik gemaakt van de verschillende talenten die er zijn, dán ontstaat er kans op succes.....

Ouders geven in gesprekken aan dat zij hopen dat hun kind gezond en gelukkig is en blijft. Daarnaast hopen ze dat hun kind zich staande kan houden in een steeds ingewikkelder wereld en een prettige volwassene wordt. Met andere woorden; ouders willen dat hun kind een mooie toekomst tegemoet gaat. En ja, dan zijn die basisvoorwaarden als lezen en rekenen belangrijk. Maar als we alle andere zaken vergeten, dan leiden we een nieuwe generatie eenzijdig op. Op korte termijn zullen we de

resultaten voor lezen en rekenen omhoog zien gaan, om vervolgens na enkele jaren tot de conclusie te komen dat er een verkeerde keuze is gemaakt.....

Ik heb deze ontwikkeling zo'n 20 jaar geleden ook voorbij zien komen. Het was paniekvoetbal met uiteindelijk vervelende gevolgen voor het onderwijs.

Een deel van het probleem wordt veroorzaakt door ons politieke systeem. We kiezen elke 4 jaar een nieuwe regering en binnen die 4 jaar moeten ze een tastbaar resultaat laten zien. Er komen dan immers weer nieuwe verkiezingen aan.

De huidige tijd (met grote wereldwijde conflicten, milieuproblemen en aanstaande financiële problemen) vraagt om een visie op de samenleving op langere termijn. Het gaat nu niet om 4 jaar vooruit te kijken, maar 20 jaar. En dat vanuit een visie die het geluk van mensen voorop stelt. De overheid is er voor de mensen en niet andersom.

Ik wens de politiek, en met name minister Wiersma, het inzicht dat hij (basis)scholen de juiste opdrachten meegeeft. We hebben waarschijnlijk ongeveer hetzelfde einddoel voor ogen, maar over de weg daar naartoe blijf ik behoorlijk te verschillen met deze minister.

Met vriendelijke groet,
René Venneker